

На основу члана 16. став 1. Закона о заштити узбуњивача ("Сл. гл. РС" бр. 128/14; у даљем тексту: Закон), и Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених ("Сл. гл. РС" бр. 49/15; у даљем тексту: Правилник) Управни одбор Института за јавно здравље Војводине на 41. седници одржаној дана 26.11.2015. године доноси

ПРАВИЛНИК О ПОСТУПКУ УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА У ИНСТИТУТУ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ ВОЈВОДИНЕ

Опште одредбе

Члан 1.

Овим Правилником уређује се поступак унутрашњег узбуњивања код послодавца Институт за јавно здравље Војводине (у даљем тексту: Послодавац), у складу са одредбама Закона и Правилника.

Значење појединих појмова

Члан 2.

1.) "Узбуњивање" је откривање информације која садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину као и ради спречавања штете великих размера. Информација може да садржи потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу. Послодавац и овлашћени орган дужни су да поступају и по анонимним обавештењима у вези са информацијом, у оквиру својих овлашћења.

2.) "Узбуњивач" је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилаца јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву.

3.) "Унутрашње узбуњивање" је откривање информација послодавцу

4.) "Штетна радња" је свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај.

Поступак унутрашњег узбуњивања

Покретање поступка

Члан 3.

Поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације Послодавцу, односно лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем.

Достављање информација у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се усмено или писмено.

Писмено достављање информације

Члан 4.

Писмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може се учинити непосредном предајом писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем обичном или препорученом пошиљком као и електронском поштом, на *email* адресу лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка, уколико постоје техничке могућности, о чему се саставља и издаје потврда.

На потврди се као датум пријема код препоручене пошиљке наводи датум предаје пошиљке пошти, а код обичне пошиљке, датум пријема пошиљке код Послодавца.

Ако је поднесак упућен електронском поштом, као време подношења Послодавцу сматра се време које је означено у потврди о пријему електронске поште, у складу са законом.

Обичне и препоручене пошиљке на којима је означено да се упућују лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка код Послодавца или на којима је видљиво на омоту да се ради о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, може да отвори само лице овлашћено за пријем информација и вођење поступка.

Потврда о пријему писмене информације

Члан 5.

Уколико се писмено доставља информација у вези са унутрашњим узбуњивањем Послодавац је у обавези да сачини потврду о пријему информације која треба да садржи следеће податке:

- кратак опис чињеничног стања у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- време, место и начин достављања информације;
- број и опис прилога поднетих уз информацију;
- подаци о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени;
- податке о Послодавцу;
- печат Послодавца;
- потпис лица овлашћено за пријем информације и вођење поступка.

Потврда о пријему информације може садржати потпис и податке о узбуњивачу, уколико се изјаснио да жели.

Потврда о пријему усмене информације

Члан 6.

Усмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се усмено на записник. Такав записник садржи:

- податке о Послодавцу и лицу које сачињава записник;
- време и место састављања
- податке о присутним лицима;
- опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, односно опис разлога због којих се врши унутрашње узбуњивање
- коментар узбуњивача на садржај записника и
- потпис лица овлашћено за пријем информације и вођење поступка.

Поступање по информацији

Члан 7.

Лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем, дужно је да пре давања изјаве о информацији:

- обавести узбуњивача о правима прописаним Законом, а нарочито да не мора да открива свој идентитет, односно да не мора потписати записник и потврду о пријему информације и
- поучити узбуњивача да своје информације у вези са унутрашњим узбуњивањем даје под пуном кривичном и материјалном одговорношћу, те да давање лажног исказа представља кривично дело предвиђено одредбама Кривичног законика.

Члан 8.

У случају анонимних обавештења, поступа се у складу са Законом.

Послодавац не сме предузимати мере у циљу откривања идентитета анонимног узбуњивача.

Члан 9.

Након пријема информације, Послодавац је дужан да по њој поступи без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема информације.

У циљу провере информације, у вези са унутрашњим узбуњивањем, предузимају се одговарајуће радње, о чему се обавештава Послодавац као и узбуњивач, уколико је то могуће на основу расположивих података.

Послодавац се обавезује да предузме све расположиве радње и мере у циљу утврђивања и отклањања неправилности указаних информацијом као и да обустави све утврђене штетне радње и отклони њене последице.

Члан 10.

Приликом вођења поступка унутрашњег узбуњивања, овлашћено лице које води поступак може узимати изјаве од других лица, у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, о чему се саставља записник.

Такав записник садржи:

- податке о Послодавцу и лицу које саставља записник;
- време и место састављања;

- податке о присутним лицима;
- опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- примедбе присутног лица на садржај записника или његову изјаву да нема примедбе на записник и да се у потпуности слаже са његовом садржином;
- потпис присутних лица и лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- печат послодавца.

Информисање узбуњивача

Члан 11.

На захтев узбуњивача, Послодавац је дужан да му пружи обавештења о току и радњама предузетим у поступку, као и да му омогући увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку.

Послодавац је дужан да обавести узбуњивача о исходу поступка у року од 15 дана по његовом окончању.

Члан 12.

По окончању поступка, овлашћено лице:

- саставља извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем,
- предлаже мере ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Извештај о предузетим радњама

Члан 13.

Извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем из члана 12. тачка 1. овог Правлника доставља се Послодавцу и узбуњивачу.

Извештај треба да садржи:

- време, место и начин пријема информације у вези са унутрашњим узбуњивањем
- кратак опис достављене информације у вези са унутрашњим узбуњивањем,
- радње које су након тога преузете у циљу провере информације,
- која су лица обавештена о радњама предузетим у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, уз навођење датума и начин њиховог обавештавања,

- шта је утврђено у поступку, уз навођење конкретног чињеничног стања да ли су утврђене неправилности и штетне радње као и њихов опис, као и да ли су такве радње изазвале штетне последице,
- предлог за предузимање одговарајуће мере ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем и
- потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка.

Члан 14.

Узбуњивач се може изјаснити о извештају о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивање у року од 8 дана од дана достављања.

Предлагање мера

Члан 15.

На основу поднетог извештаја, лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка предлаже мере у циљу отклањања утврђених неправилности и начин отклањања последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем у року од 15 дана од дана достављања извештаја Послодавцу и узбуњивачу.

Ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем, могу да се предузму одговарајуће мере на основу извештаја из става 1. овог члана о чему овлашћено лице доноси предлог мера.

Предлог мера ради отклањања неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем обавезно садржи:

- детаљан опис неправилности, штетних радњи и последица ових радњи утврђених извештајем,
- конкретне мере које се предлажу ради отклањања наведених неправилности и последица штетних радњи утврђених извештајем, као и рокове за њихово извршење
- образложење због чега се баш тим предложеним мерама отклањају утврђене неправилности и последице штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем,
- рок у коме ће се објавити коначна информација о предузетим мерама и њиховом коначном ефекту у вези са конкретним покренутим поступком унутрашњег узбуњивања.

Право на заштиту узбуњивача

Члан 16.

Узбуњивач има право на заштиту, у складу са Законом:

- ако изврши узбуњивање код Послодавца, овлашћеног органа или јавности на начин прописан законом,
- ако открије информацију која садржи податке о кршењу прописа и др. у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање а најкасније у року од десет године од дана извршења те радње,
- ако би у тренутку узбуњивања на основу расположивих података, у истинитост информације, поверало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

Члан 17.

Право на заштиту имају и повезана лица.

Повезано лице има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем.

Члан 18.

Лице које тражи податке у вези са информацијом има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења тих података.

Члан 19.

Лице које је овлашћено за пријем информације дужно је да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Свако лице које сазна податке из става 1. овог члана дужно је да штити те податке.

Лице овлашћено за пријем информације дужно је да приликом пријема информације обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, лице овлашћено за пријем информације дужно је да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Подаци из става 1. овог члана не смеју се саопштити лицу на које се указује у информацији, ако посебним законом није другачије прописано.

Члан 20.

Забрањена је злоупотреба узбуњивања.

Злоупотребу узбуњивања врши лице које:

- достави информацију за коју је знало да није истинита
- поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање тражи противправну корист.

Забрана стављања узбуњивача у неповољнији положај и накнада штете

Члан 21.

Послодавац је дужан да у оквиру својих овлашћења заштити узбуњивача од штетне радње као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица.

Послодавац не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

1. запошљавање,
2. стицање својства приправника или волонтера,
3. рад ван радног односа,
4. образовање, оспособљавање или стручно усавршавање,
5. напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања,
6. дисциплинске мере и казне,
7. услове рада,
8. престанак радног односа,
9. зараду и друге накнаде из радног односа,
10. учешће у добити послодавца,
11. исплату награде и отпремнине,
12. распоређивање или премештај на друго радно место,
13. непредузимање мера ради заштите због узнемиравања од стране других лица
14. упућивање на обавезне здравствене прегледе или прегледе ради оцене радне способности.

Члан 23.

Забрањено је предузимати штетне радње.

У случајевима доношења штете због узбуњивања узбуњивач има право на накнаду штете у складу са законом који регулише облигационе односе.

Судска заштита

Члан 24.

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту.

